

روزشمار

شنبه

۲۴ مرداد ۱۳۶۶

ذیحجه ۱۴۰۷

۱۵ اوت ۱۹۸۷

۳۶۴

امروز تحرکات نظامی عراق در منطقه عملیاتی نصر ۷ به کم‌ترین حد خود رسید و دو طرف تنها به تثبیت خط پدافندی خود پرداختند. براساس گزارش قرارگاه رمضان، ارتش عراق که قصد داشت ضمن هم‌آهنگی قبلی با جاش‌های منطقه، به ارتفاعات دوپازا حمله کند، در پی عدم همکاری جاش‌ها، ^(۱) تنها به اجرای آتش توپخانه روی مواضع نیروهای خودی بسنده کرد.

با تثبیت خطوط درگیری در منطقه عملیاتی نصر ۷، تعدادی از خبرنگاران داخلی و خارجی از این منطقه دیدن کردند. خبرنگار «روزنامه گاردین» در گزارشی از این منطقه نوشت: «ایرانی‌ها در عملیات نصر ۷ مسلماً ابتکارات ویژه‌ای را به کار بستند تا موفق به تصرف ارتفاعات حساس دوپازا و بلفت شدند. عملیات سپاه ایران در این منطقه سخت و صعب‌العبور، یک عملیات عظیم و موفقیت‌آمیز است که با توجه به تسلط کامل سربازان ایران بر ارتفاعات مهم، نیروهای عراقی هرگز قادر به بازپس‌گیری آن نخواهند بود.» ^(۲)

۳۶۵

نیروهای خودی و ضدانقلاب در مناطق سردشت و پیرانشهر با یکدیگر درگیر شدند. چته‌های حزب دمکرات در فاصله روستاهای «پارستان» و «نلوسه» در شمال سردشت با کمین در مسیر نیروهای سپاه، سه تن از این نیروها را به شهادت رساندند و هفت تن دیگر را زخمی کردند. ^(۳) گزارش دیگری حاکی است که حزب کومه‌له یکی از اعضای خود را اعدام کرد. دفتر سیاسی مرکزیت کومه‌له با اعلام صدور حکم اعدام یکی از اعضای خود به نام «امید فرهادی»، دلایل آن را مسائل امنیتی و علاقه وی برای پیوستن به نیروهای جمهوری اسلامی ایران ذکر کرد. ^(۴)

در سال‌روز محاصره پناه به‌دست نیروهای ضدانقلاب در سال ۱۳۵۸، امروز این نیروها، در منطقه دست به تحرکات مسلحانه زدند. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۵۰۰

تن از نیروهای ضدانقلاب تا دو کیلومتری شهر پاهو نفوذ کردند ولی با مقاومت نیروهای مستقر در پایگاه‌های اطراف شهر، از پیش‌روی آنها جلوگیری شد. در این درگیری، دو تن از نیروهای سپاه به شهادت رسیدند. همچنین در پانصد متری این شهر، افراد حزب دمکرات با حمله به نیروهای خودی، سه تن از پاسداران و بسیجیان را شهید کردند. از سوی دیگر، به همین مناسبت، نیروهای حزب دمکرات و «رزگاری» در ارتفاعات اطراف پاهو اقدام به روشن کردن آتش کردند. گفتنی است که در ۲۵ مرداد سال ۱۳۵۸ چهار هزار تن از افراد ضدانقلاب، با هدایت افراد حزب دمکرات پس از حمله به شهر پاهو و محاصره آن، وارد این شهر شدند و در نخستین روز از حمله خود، ۲۸ تن را در بیمارستان شهر سر بریدند! در پی آن، نیروهای خودی سه شبانه‌روز با ضدانقلاب به شدت درگیر بودند تا با پایمردی «شهید چمران» و حضور نیروهای سپاه، ارتش و شهربانی، آرامش به منطقه بازگشت. (۵)

۳۶۶

ناوگان مین‌روب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در دومین روز عملیات ویژه مین‌روبی مناطق آلوده به مین در دریای عمان، با حرکت در مسیرهای تعیین‌شده، به شناسایی و گشت‌زنی به منظور یافتن مین ادامه داد. یکی از فرماندهان عملیاتی ناوگان نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در تشریح این اقدامات گفت: «ناوگان مین‌روبی تاکنون مسافت زیادی را در خطوط کشتی‌رانی طی کرده و از سه محور به شناسایی و تجسس کامل منطقه پرداخته ولی به هیچ مورد مشکوکی برخورد نکرده است.» وی افزود: «یگان مین‌روب ایران به جست‌وجوی خود در دریای عمان ادامه خواهد داد تا این منطقه و تنگه هرمز که برای عبور کشتی‌ها و نفت‌کش‌ها حیاتی است، از امنیت کافی برخوردار باشد.» (۶) ناوگان مین‌روب ارتش جمهوری اسلامی ایران در عملیات امروز خود در خلیج فارس، از کنار ناوهای فرانسه، آمریکا و انگلستان عبور کردند. به هنگام عبور ناوگان جمهوری اسلامی ایران، ناوهای آمریکایی و انگلیسی سکوت کامل رادیویی برقرار کردند. (۷) ولی یک فروند ناو فرانسوی که قصد نزدیک شدن به ناوگان جمهوری اسلامی ایران را داشت، با اخطار مسئولان ناوگان مواجه و از منطقه دور شد. روزنامه اطلاعات نیز به نقل از خبرنگاران اعزامی به تنگه‌هرمز نوشت: «ساعت ۹:۳۰ دقیقه، یک ناوشکن فرانسوی به نام «تروت» با شماره بدنه ۷۴۷ برای ردیابی عملیات به ناوگان جمهوری اسلامی ایران نزدیک شده بود که توسط ناوهای جنگی ایران به آن اخطار داده شد و از منطقه بیرون رفت.» (۸)

۳۶۷

امروز نیز یک کشتی در دریای عمان با مین برخورد کرد و منهدم شد. به گزارش خبرگزاری فرانسه از «منامه»، کشتی تدارکاتی «آنیتا» در ۱۸ کیلومتری «بندر فجیره» در

ساعت ۱۰ به وقت گرینویچ با مین برخورد کرد که بر اثر آن، یک تن کشته شد و تعدادی از ملوانان آن ناپدید شدند. اکثر کارکنان این کشتی - که به شرکت فجیره تعلق دارد - هندی هستند و کاپیتان آن انگلیسی است. ^(۹) رادیو بی. بی. سی. درباره این انفجار گفت: «این حادثه در نزدیکی فجیره در همان منطقه‌ای روی داد که چند روز پیش کشتی امریکایی "تکزاکوکارابین" به مین برخورد کرده و سوراخ شده بود. منابع کشتی‌رانی در فجیره گفته‌اند: پنج تن از کارکنان کشتی آنیتا که در اثر انفجار جراحت برداشتند، نجات پیدا کرده‌اند. ولی در حدود چهار یا پنج نفر دیگر از جمله ناخدای بریتانیایی این کشتی، در دریا مفقود شده‌اند. «^(۱۰) در همین حال، خبرگزاری امارات عربی متحده اعلام کرد: «دو مین جدید در نزدیکی بندر فجیره در "خورفکان"، کشف شده که تاکنون امکان خنثی کردن آن نبوده است. «^(۱۱) خبرگزاری رویتر نیز به نقل از مقام‌های بندر فجیره گزارش داد: «به دنبال انهدام کشتی آنیتا و کشف دو مین تازه در سواحل امارات، آب‌های بندر فجیره، منطقه خطرناک اعلام و از تمامی کشتی‌ها خواسته شد که از نزدیک شدن به این منطقه خودداری کنند. هلی‌کوپترها و قایق‌های گارد ساحلی امارات متحده عربی سرگرم ردیابی دو مین پیدا شده هستند و تمام پروازها بر فراز آن از غروب ممنوع شده است. منابع کشتی‌رانی هم اعلام کردند که چند شرکت به کشتی‌های خود دستور داده‌اند، از نزدیک شدن به این منطقه خودداری کنند. «^(۱۲) شرکت "گلف اجنسی" نیز اعلام کرد: «تمام عملیات دریایی خودرادر ساحل شرقی امارات عربی متحده به حال تعلیق درآورده است. «^(۱۳)

۳۶۸

بخشی از تأسیسات نفتی شرکت "آرامکو" در "راس‌الجیمه" در ساحل عربستان، در پی وقوع دو انفجار، به آتش کشیده شد. به گزارش رادیو امریکا، صدای انفجارات چندان شدید بود که در فاصله ۱۵ مایلی شنیده شد. ^(۱۴) در این انفجار پایانه بارگیری گاز طبیعی به شدت آسیب دید و حدود ۲۲ تن کشته و عده‌ای ناپدید شدند. خبرگزاری آسوشیتدپرس با اعلام این مطلب افزود: «در این ترمینال، تعدادی از اتباع امریکا مشغول کار بودند. «^(۱۵)

"رادیو ریاض" و وزارت نفت و معادن عربستان در اطلاعیه‌ای، تنها وقوع آتش‌سوزی در "کارخانه جیمه" را مورد تأیید قرار دادند و علت آن را وجود اختلال در نوسانات برق اعلام کردند که بر اثر آن، چهار تن دچار سوختگی شدند. این دومین انفجار در پالایشگاه‌های بزرگ خلیج فارس در چند ماه گذشته است. ^(۱۶)

رادیو امریکا در گفتاری به نقل از روزنامه "نیویورک تایمز"، به اطلاعیه کوتاه عربستان در این مورد اشاره کرد و گفت: «در پی انفجار عظیمی که روی داد، خبرگزاری عربستان اطلاعیه کوتاهی صادر کرده و نوشت: آتش‌سوزی کوچکی روی داد و به سرعت مهار و

خاموش شد. «رادیو امریکا افزود: «مقامات عربستان سعودی به سرعت از انتشار گزارش‌های مربوط به انفجار جلوگیری کردند.» این رادیو سپس با اشاره به دخالت عربستان در فاجعه کشتار حجاج ایرانی و حفاظت امریکا از نفت‌کش‌های کویتی گفت: «در چنین شرایطی این شایعه رواج یافته که انفجار تأسیسات نفتی احتمالاً یک اقدام خراب‌کارانه بوده است.»^(۱۷) کویت نیز بروز آتش‌سوزی را خراب‌کاری طرف‌داران ایران اعلام کرد.^(۱۸) در این حال، «حزب‌الله لبنان» با صدور بیانیه‌ای در بیروت، اعلام کرد: «حزب‌الله حجاز مسئولیت انفجاری را که در ایالت شرقی عربستان روی داد، برعهده گرفت و با اشاره به کشتار زائران خانه خدا، اعلام نمود که به نام شهیدان به خاک افتاده در حجاز، متعهد می‌شویم این راه را تا ریشه‌کن ساختن رژیم فاسد سعودی، ادامه دهیم.»^(۱۹)

۳۶۹

آیت الله سیدعلی خامنه‌ای رئیس‌جمهور، عامل اصلی ستیز و دشمنی مستکبران جهان با جمهوری اسلامی ایران را ارزش‌های حاکم بر انقلاب دانستند و در مورد عوامل مؤثر در لشکرکشی غرب به خلیج‌فارس گفتند: «باقی‌ماندن انقلاب بر اصول اسلامی و ارزشی خود، ناکام ماندن توطئه‌های از هم گسیختگی انقلاب و خطر جهانگیرشدن انقلاب به‌وسیله پیروزی در جنگ تحمیلی، از مهم‌ترین عواملی است که موجب شده است امروز استکبار جهانی از همیشه عاجز‌تر، خشمگین‌تر و با چهره‌ای برافروخته از قهر، در مقابل جمهوری اسلامی موضع بگیرد.» رئیس‌شورای عالی دفاع افزودند: «امروز استکبار در عین حال که از جمهوری اسلامی خشمگین است، احساس عجز می‌کند، زیرا پی برده است که با ناوگان و قدرت نظامی قادر نیست به انقلاب ضربه خطرناکی وارد کند و کاری انجام دهد، لذا دست نیاز به سوی کشورهای عربی دراز کرده است.» رئیس‌شورای عالی دفاع اضافه کردند: «اگر واقعاً امکانات ما به کار گرفته شود، هیچ‌کدام از ناوگان‌هایی که به خلیج‌فارس آمده‌اند، باقی نخواهند ماند و بسیاری از دول اروپایی که امروز در ظاهر اظهار وجود می‌کنند، در خفا ضمن عذرخواهی، حضور خود را برای مقابله با ایران تکذیب می‌نمایند. دنیا در حال دست‌پاچی و سردرگمی به سر می‌برد و با روحیه ایمانی که در ملت ما وجود دارد، لحظه تاریخی فرارسیده و اسلام باید از وجود این عناصر مؤمن حداکثر استفاده را ببرد تا اسلام به پیروزی کامل در جهان برسد.»^(۲۰)

رئیس‌جمهور درباره تلاش‌های انگلیس و فرانسه در اعزام کشتی جنگی به خلیج‌فارس گفتند: «ما معتقدیم، فرانسه و انگلیس برخلاف میل خودشان به این‌جا کشیده شده و با ریسمان امریکا به منطقه آمده‌اند و در حال حاضر جرم اصلی، متوجه امریکاست و اوست که محور تمامی این بازی‌های مسخره در منطقه می‌باشد.»^(۲۱)

۳۷۰

دکتر ولایتی وزیر امور خارجه ایران به منظور گفت‌وگو با مقام‌های عمان درباره روابط دوجانبه و مسائل خلیج فارس، صبح امروز وارد این کشور شد و با وزیر امور خارجه و «سلطان قابوس» حاکم آن کشور دیدار و گفت‌وگو کرد. دکتر ولایتی در دیدار با سلطان قابوس پس از تسلیم پیام رییس جمهور، بر ضرورت همکاری و هماهنگی در مسائل منطقه‌ای و دوجانبه تأکید کرد و گفت: «ما بارها اعلام کرده‌ایم که خواستار آرامش در منطقه هستیم ولی اگر امریکا بخواهد مصالح ما را به خطر بیندازد، ما شدیداً با آن مقابله کرده و از منافع خود در منطقه دفاع می‌کنیم.» سلطان قابوس نیز با اشاره به اهمیت استراتژیک منطقه خلیج فارس، در مورد برقراری امنیت در منطقه و دوری از دخالت بیگانگان اظهار امیدواری کرد و افزود: «ما تلاش خود را برای رسیدن به این اهداف انجام می‌دهیم و می‌دانیم که سیاست شما هم عدم وجود درگیری و تنشج در منطقه است.» سلطان قابوس در مورد روابط دوجانبه گفت: «ما دوست داریم که روابطمان با کشور مسلمان و همسایه، ایران روزبه‌روز گسترده‌تر و بهتر شود و به نظر ما این به نفع هر دو کشور خواهد بود.» (۲۲)

۳۷۱

«رونالد ریگان» رییس جمهور امریکا، بار دیگر بر وفاداری این کشور به انجام دادن تعهدات امنیتی خود در خلیج فارس و پایان دادن به جنگ ایران و عراق تأکید کرد و خطاب به مردم امریکا گفت: «اگر خواهان پیشرفت در روند صلح باشیم، نباید به افراطیون اجازه دهیم که بر همسایگان‌شان دستورالعمل صادر کنند و یا آنها را ناگزیر به انجام کاری سازند. باید نشان دهیم که ارعابی مانند تهدیدهای ایران علیه کویت و دیگر کشورهای غیرمتخاصم در خلیج فارس، نمی‌تواند کارگر باشد.» (۲۳) ریگان ادعا کرد: «امریکاییان همیشه مایل بوده‌اند از خودشان دفاع کنند.» وی گفت: «اغماض و سعه صدر ما را نباید به اشتباه، فقدان اراده دانست. امریکا طرفدار حل و فصل صلح‌آمیز مناقشان است و به تلاش‌های دیپلماتیک خود در سازمان ملل و دیگر جاها برای کاهش تنشج و حل و فصل مسالمت‌آمیز جنگ هشت ساله ایران و عراق ادامه خواهد داد.» (۲۴)

«فرانک کارلوچی» مشاور امنیت ملی ریگان نیز در گفت‌وگو با مجله «اخبار امریکا و گزارش جهانی»، درباره احتمال گرایش ایران به سمت شوروی، ادامه حضور امریکا در خلیج فارس و تلاش ایران در بهره‌برداری از اختلافات داخلی هیئت حاکمه امریکا، مطالبی بیان کرد و درباره موضع ایران در برابر شوروی گفت: «علی‌رغم دشمنی ایران با ایالات متحده، امکان تغییر موضع ناگهانی ایران به سمت کرملین وجود ندارد.» کارلوچی افزود: «خصوصیت ضد شوروی ایران همانند دشمنی آنها با ماست؛ در تظاهرات مکه، ایرانی‌ها هم شعار ضد امریکایی می‌دادند و هم شعار ضد شوروی.» وی درباره ادامه حضور ناوگان امریکا

در خلیج فارس گفت: «ایالات متحده تا زمانی که امنیت کشتی‌هایی که پرچم آمریکا را ندارند در خطر باشد، به‌حضور نظامی خود در خلیج [فارس] ادامه خواهد داد و زمان آن بستگی تام به سیر وقایع و حوادث آتی دارد.»

مشاور امنیت ملی ریگان نقش ایران در تنش‌های داخلی را چنین ترسیم کرد: «ایرانی‌ها در تلاشند تا از اختلافات سیاسی موجود در داخل ایالات متحده بهره برداری کنند. ایرانی‌ها تصور می‌کنند در صورت ادامه تهدیدات لفظی خود و شرکت در فعالیت‌های تروریستی، در آمریکا اختلافات اساسی بروز خواهد کرد و ایالات متحده دچار تردید و بی‌ارادگی خواهد شد. لذا ما باید با شناخت کامل از این مسئله، به درک واضح‌تر و روشن‌تری با کنگره دست یابیم، چراکه بدون شک اگر ایران و هر کشور دیگری احساس کند که اختلافات اساسی بین کنگره و ریاست جمهوری وجود دارد، تشویق می‌شود تا از این جریان بهره‌برداری و سوءاستفاده کند.» (۲۵)

۳۷۲

«شیخ سالم الصباح»، نخست‌وزیر کویت، در گفت‌وگو با روزنامه «السیاسه» مواضع این کشور را در مورد تحولات خلیج فارس، جنگ ایران و عراق، کشتار مکه و دعوت از آمریکا و شوروی برای حضور در خلیج فارس، تشریح کرد. وی گفت: «جنگ ایران و عراق به مراحل پایانی خود نزدیک شده و آخرین نفس‌های خود را می‌کشد. پایان یافتن قطعی جنگ، به اقدامات آتی شورای امنیت و پاسخ ایران به قطع‌نامه شماره ۵۹۸ بستگی دارد.» «السالم الصباح» با بیان این مطلب که هرگونه تجاوز علیه یک کشور عضو شورای همکاری، به منزله تجاوز به تمام کشورهای عضو می‌باشد، افزود: «این طرز تفکر که تجاوز به کشورهای شورا قابل تجزیه است، اندیشه زیان‌آوری است که به تمامی کشورهای شورا، کشورهای منطقه و جهان عرب آسیب می‌رساند.» نخست‌وزیر کویت در پاسخ به این پرسش که «آیا کویت پیش‌بینی یک ضربه نظامی از سوی ایران را می‌کند؟»، گفت: «همه چیز ممکن است و ما خود را برای مقابله با تمامی احتمالات آماده کرده‌ایم و اگر اقدام مایوسانه‌ای از سوی ایران علیه کویت صورت گیرد، منطقه بیش از پیش متشنج خواهد شد و عواقب آن حتماً متوجه ضربه زننده می‌شود.» (۲۶)

خبرگزاری جمهوری اسلامی با بررسی موضع‌گیری منفی رسانه‌های کویتی در برابر جمهوری اسلامی ایران، گزارش داد: «دولت کویت حملات تبلیغاتی رسمی خود علیه جمهوری اسلامی ایران را به‌طور بی‌سابقه تشدید کرده است و تلویزیون کویت در یک تحول جدید و بی‌سابقه در بخش‌های خبری خود به زبان‌های عربی و انگلیسی، مقررات متعارف در مورد نام بردن کشورهای غیرمتخاصم را نقض کرده و به هنگام نام بردن دولت ایران، از عباراتی نظیر «رژیم حاکم بر ایران»، «حکام ایران» و «رژیم حاکم بر تهران»، استفاده

می‌کند. تلویزیون کویت در بخش‌های خبری شب گذشته، هشت بار عبارات فوق را به جای عبارت «مقامات دولت ایران» به کار برد. «^(۲۷) خبرگزاری جمهوری اسلامی سپس به بیان مطالب یک روزنامه کویتی که علیه ایران موضع گرفته است، اعلام کرد: «روزنامه «السیاسه» ضمن چاپ عکس‌های تظاهرات حجاج ایرانی در مکه، با تیتیر درشتی نوشت: «این است کینه فرقه قرامطه علیه مذهب اسلام.» این روزنامه در سرمقاله خود، ایرانیان را تاتارهای جدید و نازیست معرفی کرده و ضمن ستایش از رژیم عراق نوشت: «اگر مسلمانان واجب می‌دانند که با نادانان خود مدارا کنند، می‌توانند، ولی سایر کشورهای جهان اجازه نخواهند داد زیان و ضرر ایرانیان به آنان برسد و جلو اقدامات آنها را خواهند گرفت.»^(۲۸)

۳۷۳

موضع‌گیری جانب‌دارانه آمریکا و کشورهای اروپایی به نفع عراق در جنگ و ریشه‌یابی آن، مورد توجه تعدادی از رسانه‌ها و کارشناسان غربی قرار گرفته است. هفته‌نامه «جیمز دیفنس» چاپ لندن، در مقاله‌ای به وضعیت جنگ در اوضاع فعلی و یا در صورت پیروزی احتمالی ایران، پرداخت و منافع غرب را در این ارتباط ارزیابی کرد. این هفته‌نامه با روشن دانستن منافع غرب در خلیج‌فارس نوشت: «تورم موجود نفتی در بازارهای جهانی، به هر حال زمانی از بین خواهد رفت و درخواست جهان برای نفت همچنان افزایش خواهد یافت و پانزده سال تلاش غرب برای کاهش وابستگی به نفت وارداتی، به موفقیت خواهد رسید. به همین دلیل است که پیروزی ایران در فاو و نبرد در اطراف شهر بصره (کربلای ۵) برای غرب بسیار خطرناک است، زیرا پیروزی ایران بر عراق، کنترل منابع نفتی عراق را هم از دست غرب خارج خواهد کرد. هم چهارده درصد ذخایر نفتی جهان را زیر نفوذ ایران قرار خواهد داد.» جیمز دیفنس افزود: «غرب آمیدی به این‌که ایران به سوی غرب بازگردد، ندارد اما می‌کوشد عراق را برای خود حفظ کند و مناسبات بازرگانی ایران به سوی غرب را نگه دارد. ادامه جنگ، غرب را نگران کرده است که مبادا رژیم فعلی عراق که این پیوندها را حفظ کرده، سرنگون شود. هدف آمریکا از نصب پرچم روی نفتکش‌های کویتی، برای حفظ یازده نفتکش نیست، بلکه آمریکا مایل است ایران را از حق خود در خلیج‌فارس محروم کند و به متحدان خود اطمینان دهد که اگر ایران بر عراق پیروز شود، آمریکا از قدرت نظامی خود برای حفظ بقیه رژیم‌های عرب منطقه استفاده خواهد کرد.» این هفته‌نامه تأکید کرد: «اما غرب باید بداند که بعد از پایان جنگ نفتکش‌ها، باز هم باید با ایران زندگی کند، لذا باید از هر اقدام علیه ایران خودداری کند.»^(۲۹) روزنامه «وال استریت ژورنال» هم با اعلان به پشتیبانی غرب از عراق، به بررسی این امر پرداخت و نوشت: «با وجود پسندیده بودن پایان دادن به جنگ نفتکش‌ها و حمایت از کویت، به نظر می‌رسد این اهداف محدود نیازی به تعویض پرچم توأم با حد اعلای تبلیغات پس از حمله موشکی به رزم‌ناو «استارک» نداشته

است. آیت‌الله‌ها این چرخش را نوعی گرایش به عراق تلقی کردند، چرا که این واقعاً یک گرایش به سوی عراق بود... دلایل مربوط به گرایش به سوی عراق، ظاهراً در رابطه با “جورج شولتر” و “گاسپار واینبرگر” قابل توضیح است... نظر استراتژیک واینبرگر درباره خلیج فارس ظاهراً با این عقیده آغاز و پایان می‌یابد که هیچ‌کس در ایران احتمالاً نمی‌تواند “میانه‌رو” باشد، حتی آن عده از افسران ارتش که در زمان شاه در جاهایی نظیر “فورت بینگ” آمریکا آموزش دیده‌اند... بدبختانه هیچ‌کس نیست که بپرسد منافع آمریکا در خلیج فارس کدام است؟ اگر فهرستی هم ارائه شود، دو مورد در اولویت قرار می‌گیرند: ۱- جلوگیری از اشغال ایران توسط شوروی که از نظر ژئوپولیتیک بر منطقه تسلط دارد؛ ۲- جلوگیری از قطع ناگهانی جریان نفت. « (۳۰)

دو تن از کارشناسان امور سیاسی خاورمیانه با شرکت در یک گفت‌وگو با رادیو آمریکا، سیاست‌های آمریکا در خلیج فارس را مورد نقد و بررسی قرار دادند. خانم “رابین رایت” دستیار ارشد “بنیاد کارنگی”، در مورد حمله علیه خطوط کشتی‌رانی گفت: «ایران احساس می‌کند که به طرز غیرعادلانه‌ای مسئولیت اکثر حملاتی را که در خلیج فارس علیه کشتی‌ها انجام شده، به دوش می‌کشد، حال آن‌که براساس ارزیابی‌های وزارت خارجه آمریکا، عراق مسئول ۶۱ درصد حملات است و تنها ۳۱ درصد حمله‌ها از سوی ایران بوده است. از سوی دیگر، ایران خود را در معرض تهدید کشتی‌هایی می‌بیند که نیروی دریایی ایالات متحده به منطقه اعزام کرده است. ایران همچنین در این گمان است که آمریکا با حمایت از عراق و متحدانش، در جنگ خلیج فارس دخالت کرده است. «خانم “رایت” بر این باور است که دولت ریگان درباره سیاستش در خلیج فارس، تأمل چندانی نکرده است و واشنگتن جدا از استقرار نیروهای آمریکایی در منطقه، استراتژی نظامی درازمدتی نداشته است. وی از تلاش‌های برخی از اعضای کنگره که خواستار رعایت قانون محدود کردن اختیارات جنگی رئیس‌جمهور شده‌اند، ستایش کرد و افزود: «این قانون، قدرت رئیس‌جمهوری را برای گسترش عملیات نظامی محدود می‌کند. «کارشناس دیگر این گفت‌وگوی رادیویی، “استرنر” بود. وی به روابط ایران و شوروی اشاره کرد و گفت: «حضور شوروی‌ها در ایران، امروز به مراتب کم‌تر از ماه‌های آخر حکومت شاه است که هزاران شهروند شوروی در پروژه‌های اقتصادی و ساختمانی ایران سرگرم کار بودند، ولی این احتمال وجود دارد که رویارویی درازمدت با ایالات متحده سرانجام تهران را وادار به گشودن دروازه‌هایش بر روی اتحاد شوروی کند. « (۳۱)

روزنامه “سانفرانسیسکو کرونیکل” نیز در مقاله‌ای، با اشاره به این مطلب که مداخله در جنگ خلیج فارس به منظور به شکست کشاندن ایران، موضوع جدی برای امریکاست، نوشت: «آنچه که مورد ارزیابی قرار نگرفته، ابزارهای لازم برای اجرای این سیاست و هزینه‌های قبل

پیش‌بینی آن است. چرا با ایران وارد جنگ بشویم؟ در بین پاسخ‌های موجود، یکی جلوگیری از تسلط ایران در خلیج [فارس] و مانع شدن از حاکمیت مطلق این کشور در تعیین قیمت و توزیع نفت می‌باشد. دلیل دیگری نیز وجود دارد: انقلاب ایران پدیده ساده‌ای متأثر از [امام] خمینی نیست که با رفتن وی از بین برود، بلکه یک پدیده فرهنگی و اجتماعی است که دارای ابعاد قابل توجهی است. « (۳۲)

۳۷۴

نزدیک به بیست هزار تن از نیروهای مشترک ارتش مصر و آمریکا به منظور انجام دادن یک مانور مشترک بزرگ موسوم به «ستاره درخشان»، امروز در بیابان سوزان غرب مصر مستقر شدند. دولت مصر علاوه بر اعمال سکوت خبری در این باره، وابسته‌های نظامی کشورهای خارجی را نیز از مشاهده عملیات‌های دریایی، هوایی و زمینی این مانور منع کرده است. به گزارش خبرگزاری رویتر، دیپلمات‌های غربی اعلام کردند که به عقیده آنها قاهره - متحد کلیدی آمریکا - به دلیل هم‌زمان شدن این مانورها با تقویت نظامی نیروهای غرب در خلیج فارس، از انتشار خبر مربوط به این مانور جلوگیری کرده است. (۳۳)

۳۷۵

با اعلام نظر امام در مورد وظیفه حکومت در نظارت بر قیمت‌ها و تصویب قوانین لازم در این زمینه، ستادهای ده‌گانه مبارزه با گران‌فروشی و احتکار در تهران آغاز به کار کردند و با اعلام شماره تلفن‌هایی، از تمامی شهروندان تهرانی خواستند که در صورت مشاهده هرگونه تخلف، آن را اطلاع بدهند. (۳۴) همچنین، امروز میلیون‌ها تومان کالای احتکار شده شامل لوازم یدکی خودرو و دوچرخه، لامپ و آره از دو بنگاه کشف شد. همچنین سه تن از مدیران رستوران فرودگاه مهرآباد به علت گران‌فروشی دستگیر و با حکم دادستانی تهران روانه زندان شدند. (۳۵)

منابع و مأخذ ۱۳۶۶/۵/۲۴

جمهوری اسلامی، «گزارش‌های ویژه»، نشریه شماره ۱۵۰، ۱۳۶۶/۵/۲۴، ص ۲۴؛ و- خبرگزاری جمهوری اسلامی، «گزارش‌های ویژه»، نشریه شماره ۱۵۰، ۱۳۶۶/۵/۲۴، ص ۱۴؛ و- خبرگزاری جمهوری اسلامی، «گزارش‌های ویژه»، نشریه شماره ۱۵۰، ۱۳۶۶/۵/۲۴، ص ۲۱؛ باختران - به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۵/۲۵.
ع روزنامه رسالت، ۱۳۶۶/۵/۲۵، ص ۲، به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی.
۷- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶/۵/۲۵، ص ۲.
۸- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶/۵/۲۴، ص ۱۴.

۱- سند شماره ۲۸۹۳۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: روابط عمومی قرارگاه رمضان، ۱۳۶۶/۵/۲۴.
۲- روزنامه کیهان، ۱۳۶۶/۵/۲۵، ص ۲، به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی.
۳- سند شماره ۹۷۳۲۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش روزانه، از قرارگاه حمزه سیدالشهدا (ع)، به ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۳۶۶/۵/۲۸.
۴- سند شماره ۹۷۳۶۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرمانده قرارگاه حمزه، به فرمانده نیروی زمینی سپاه.
۵- خبرگزاری جمهوری اسلامی، «گزارش‌های ویژه»، نشریه شماره ۱۵۱، ۱۳۶۶/۵/۲۷، ص ۱ ضمیمه؛ و- خبرگزاری

- ۹- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶/۵/۲۵، ص ۲۰، به نقل از خبرگزاری فرانسه.
- ۱۰- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۴۹، ۱۳۶۶/۵/۲۵، صص ۱۲-۱۳، به نقل از رادیو بی. بی. سی. ۱۳۶۶/۵/۲۴.
- ۱۱- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶/۵/۲۵، ص ۲۰.
- ۱۲- پیشین، ص ۲۰، به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی.
- ۱۳- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۵۰، ۱۳۶۶/۵/۲۶، صص ۱۱-۱۰، به نقل از رادیو بی. بی. سی. ۱۳۶۶/۵/۲۵.
- ۱۴- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۵۰، ۱۳۶۶/۵/۲۶، صص ۲۸-۲۹، به نقل از رادیو آمریکا، ۱۳۶۶/۵/۲۵.
- ۱۵- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶/۵/۲۵، ص ۲۰، منامه - به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس.
- ۱۶- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶/۵/۲۵، ص ۲۰، به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس.
- ۱۷- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۵۰، ۱۳۶۶/۵/۲۶، صص ۲۸-۲۹، رادیو آمریکا، ۱۳۶۶/۵/۲۵، خبرنگار روزنامه "تایمز" لندن.
- ۱۸- روزنامه رسالت، ۱۳۶۶/۵/۲۵، ص ۱۲، خبرگزاری رویتر.
- ۱۹- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶/۵/۲۷، ص آخر، خبرگزاری فرانسه.
- ۲۰- روزنامه کیهان، ۱۳۶۶/۵/۲۵، ص ۲۰.
- ۲۱- روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۵/۲۵، ص ۴.
- ۲۲- روزنامه رسالت، ۱۳۶۶/۵/۲۵، ص آخر.
- ۲۳- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۵۵، ۱۳۶۶/۵/۳۱، ص ۳۱.
- ۲۴- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶/۵/۲۵، ص ۲۰، به نقل از خبرگزاری رویتر.
- ۲۵- روزنامه کیهان، ۱۳۶۶/۶/۲۵، ص ۳، کالیفرنیا - آمریکا، به نقل از خبرگزاری یونایتدپرس.
- ۲۶- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۴۹، ۱۳۶۶/۵/۲۵، صص ۶-۷، کویت - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۵/۲۴، به نقل از روزنامه "السیاسه".
- ۲۷- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۴۹، ۱۳۶۶/۵/۲۵، ص ۲۶، کویت - به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۶/۵/۲۴.
- ۲۸- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۴۹، ۱۳۶۶/۵/۲۵، صص ۲۷-۲۶.
- ۲۹- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶/۵/۲۴، ص ۱۶، به نقل از هفته‌نامه دفاعی "جیمز دیفنس".
- ۳۰- اداره مطبوعات و رسانه‌های خارجی وزارت ارشاد اسلامی، بررسی مطبوعات جهان، نشریه شماره ۱۲۵۷، ۱۳۶۶/۶/۷، صص ۶-۷، به نقل از روزنامه آمریکایی "وال استریت ژورنال"، ۱۳۶۶/۵/۲۵.
- ۳۱- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۴۹، ۱۳۶۶/۵/۲۵، صص ۴۰-۴۱، به نقل از رادیو آمریکا، ۱۳۶۶/۵/۲۴.
- (32- phaff, william. Chronicle) Aug 15 1987 .
- ۳۳- روزنامه رسالت، ۱۳۶۶/۵/۲۷، ص ۱، خبرگزاری رویتر.
- ۳۴- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶/۵/۲۴، ص ۱۳.
- ۳۵- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶/۵/۲۴، ص ۲.